

نشست علمی-تخصصی "چشم انداز صنعت پتروشیمی و
سیاستگذاری نرخ خوراک"

زمان: ۹۴/۰۵/۱۹

کد نشست ۹۴ N ۰۵

گزارش تشریحی جلسه مورخ ۹۴/۰۵/۱۹	کد: ۹۴ N ۰۵
عنوان جلسه:	محل برگزاری:
چشم انداز صنعت پتروشیمی و سیاستگذاری نرخ خوراک	سالن کنفرانس ساختمان جدید مؤسسه
	ساعت:
	۱۴:۰۰ الی ۱۶:۰۰

گزارش تشریحی:

نشست تخصصی با عنوان " چشم انداز صنعت پتروشیمی و سیاستگذاری نرخ خوراک " با سخنرانی آقای دکتر حسینعلی زادمهر (معاون سرمایه گذاری شرکت نفت و گاز پارسیان) در روز دوشنبه مورخ ۹۴/۰۵/۱۹ در محل مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی برگزار شد. در نشست مذکور در ابتدا تصویر کلانی از صنعت نفت، گاز و پتروشیمی ارائه و سپس با تمرکز بیشتر بر صنعت پتروشیمی جمع بندی جامعی ارائه گردید.

خلاصه مطالب مطرح شده:

ایران در پایان سال ۲۰۱۳ و در میان ۱۰ کشور بزرگ دارنده ذخایر نفت و گاز در جهان با ۱۵۷۸۰۰ میلیون بشکه نفت سومین و با ۳۴۰۲۰ میلیارد متر مکعب گاز دومین کشور دارنده ذخایر نفت و گاز در جهان محسوب شده و با توجه به عوامل نیروهای متخصص، تحصیلکرده و با تجربه و موقعیت جغرافیایی مناسب، سرمایه گذاری در این صنعت پر انگیزه و قابل توجیه شده است. صنعت پتروشیمی و فرآورده های آن تامین کننده و شکل دهنده بخش عمده ای از نیازهای زندگی امروز و فردای جامعه بشری است. دامنه مصرف فرآورده های پتروشیمی بسیار گسترده و در تمامی بخش های زندگی بشری از جمله حمل و نقل، دارو، ساختمان، صنایع بسته بندی، فرآورده های مواد غذایی، سوخت و ... می باشد.

مجموع درآمد ۱۰ شرکت نخست فعال در حوزه پتروشیمی جهان در سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۵۲۶ میلیارد دلار است و این ۱۰ شرکت جزء کشورهایی می باشند که نفت خام و یا گاز را از ایران و یا کشورهای حوزه خلیج فارس گرفته و به فرآورده تبدیل می نمایند و این در حالی است که GDP ایران در سال ۲۰۱۳ در حدود ۴۵۰ میلیارد دلار بوده است. در سال ۱۳۹۳ صادرات محصولات پتروشیمی ایران ۱۴ میلیارد دلار بوده است و در حدود ۸ میلیارد نیز مصرف داخلی بوده، در نتیجه در بین این ۱۰ شرکت جایگاهی نداریم.

با توجه به این نکته که؛ ایران با وجود سابقه ای ۱۰۵ ساله در پالایشگاه داری، وارد کننده فرآورده های نفتی می باشد، در صورتی که کشور در نظر داشته باشد نیازهای مصرفی خود را در سال ۲۰۲۵ در داخل فراوری نماید به ۶ پالایشگاه ۲۰۰ هزار بشکه ای در روز نیاز دارد و در صورتیکه ایران به جای صادرات نفت خام فرآورده های نفتی صادر نماید نیاز است که ۱۴ پالایشگاه نفتی ۲۰۰ هزار بشکه ای احداث نماید که در این صورت ضمن عدم خام فروشی ارزش افزوده مناسب و اشتغال زائی مطلوبی برای کشور فراهم خواهد شد. در فرض اول به ۱۲ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است و در فرض دوم به ۲۸ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است.

و در اینجا بایستی به این نکته توجه نمود که، ایران با وجود داشتن مزیت های فراوان در این حوزه خواهان چه جایگاهی در تولید و بازار جهانی ۴ فرآورده اصلی (اتیلن، متانول، پروپیلن و اوره) می باشد؟

مزیت های سرمایه گذاری در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی کشور:

۱. وجود منابع فراوان و غنی هیدروکربوری در کشور و محدود بودن مناطق و کشورهای دارنده ذخایر هیدروکربوری در جهان.
۲. وجود نیروهای انسانی متخصص و با تجربه در بخش های فنی، مهندسی، مدیریتی و اجرایی طرح ها.
۳. بین المللی بودن این صنعت و رشد روز افزون تقاضای جهانی برای فرآورده های آن.
۴. موقعیت جغرافیائی مناسب کشور و قرار داشتن در مرکز جغرافیایی دسترسی مناسب به دریا و آبهای بین المللی.
۵. جذابی صنعت برای جذب سرمایه گذاران بزرگ جهانی و صاحبان دانش فنی و مهندسی. (باید توجه داشت این صنعت دارای ریسک و هزینه سرمایه گذاری بالایی می باشد و بایستی سودآوری و بازگشت سرمایه مناسبی برای سرمایه گذار با توجه به نرخ سود موجود در نظر گرفته شود)

تهدیدها و مخاطرات صنعت نفت و گاز و پتروشیمی:

۱. عدم ثبات قوانین و مقررات حاکم درحوزه کسب و کار کشور
۲. ابهام در تامین مستمر خوراک و ثبات قیمت های آن در کشور بخصوص در مقایسه با کشورهای منطقه
۳. سرمایه بر بودن صنعت و متکی به دانش فنی پیشرفته
۴. مشکلات روابط بین المللی کشور

(هر کدام از این چهار مورد به تنهایی می تواند تمامی فرصت های این صنعت را از بین ببرد)

ابهامات و تمهیدات پیش روی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی:

۱. عدم وجود کارگروه و مسئولین متخصص و مطلع برای تدوین سیاستهای راهبردی، تعیین نرخ خوراک نفت و گاز برای صنایع بخصوص صنایع پالایشگاهی و پتروشیمی به منظور فراهم کردن زمینه های رشد و توسعه صنعت کشور.
۲. تفرق و تعدد مراکز تصمیم گیری برای تعیین نرخ خوراک نفت و گاز
۳. عدم رعایت قوانین و مقررات توسط وزارت نفت به نحوی که تصمیمات این وزارتخانه بعضاً مغایر مصوبات هیأت دولت، قوانین برنامه و بودجه و قوانین کل کشور شده است و همچنین حاکمیت نگاه بخشی و غیرتوسعه ای این وزارتخانه در حوزه نفت و گاز و پتروشیمی
۴. عدم وجود نگاه راهبردی و توسعه ای در دولت برای رشد و توسعه این حوزه و حمایت از آن که از جایگاه بسیار مهم و با اهمیتی در کل اقتصاد کشور برخوردار می باشد.
۵. بلاتکلیفی تعیین قیمت گاز مصرفی صنعت پتروشیمی و پالایشگاهی که نتیجه آن بلاتکلیفی سرمایه گذاری و همچنین فرار آنها از این حوزه شده است.

پیشنهاداتی برای رفع مشکلات و تهدیدها و کمک به رشد و توسعه حوزه نفت، گاز و پتروشیمی:

نظر به جایگاه حوزه نفت و گاز و پتروشیمی در صنعت و اقتصاد کشور و به منظور استفاده مطلوب و منطقی از این صنعت و منابع غنی آن برای رشد و توسعه صنعت و اقتصاد کشور، پیشنهاد می نماید که دولت کارگروهی متخصص و مطلع از نمایندگان وزارت نفت، وزارت صنایع و معادن، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان بورس و همچنین ۳ نماینده از مدیران و کارشناسان صنعت نفت، گاز و پتروشیمی تشکیل داده و سیاستهای راهبردی بلندمدت را تدوین و قیمت نفت و گاز برای مصارف و خوراک را با نگاه توسعه ای و انگیزشی به منظور سرمایه گذاری تعیین نماید.